

# SZÉKELY KÖZÉLET

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI UJSÁG

Előfizetési árak:  
 Egész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyedévre 13 Lei.  
 Egyes szám ára 1 Lei.

Felolós szerkesztő:  
**TOMPA LÁSZLÓ**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
 Boulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.  
 Telefonszám: 34.  
 Megjelenik minden vasárnap.

## KRÓNIKA.

Jorga, Romániának egyik legnagyobb jelentőségű és legtávolabbra látó politikusa nem régiben nagy feltűnést keltett cikket írt. Kifejti ebben, hogy az ország kormányzatát az eddigi módszerrel nem lehet folytatni, teljes erővel a konszolidálás eszközeit kell keresni, mert különben a további mulasztásoknak az országra káros következményei lehetnek.

Ehhez az újirányu munkához szükség van a kisebbségek jóakaratu együttműködésére is, mert amint megállapítja, bármekkora is lett Nagyrománia, erkölcsös, művelt, tapasztalt és tehetséges emberekből még sincs benne elég. Ezért tehát meg kell becsülni és szeretettel, megértéssel az állam javának szolgálatába kell állítani a különböző pártok kereteiben és a kisebbségek közt található ilyen hasznos elemeket is.

## Az erős közület.

Mit törődöm én azzal, hogy mi van a közvagyonnal! Semmi közöm sincs ahhoz, hogy mit csinál más! Én elintézem a magam dolgát, más is intézze el az övét s ne szóljon az én dolgaimba, mert én se törődöm senki dolgával. Ezek és ilyen jelszavak járnak ma: az anyagiasság korszakában, amikor tényleg az emberiség igen nagy része a saját önös érdekei szerint vivja a lét harcát és rendezi életmódját.

Ha összehasonlítom az emberiség mai szociális és gazdasági berendezkedését amaz eszmei törekvésekkel, melyek a nagy társadalom jobb részének valóját áthatják, azonnal mutatkozik az életigazságok eltompultságának szomorú képe: maga a teljes visszafejlődés, minek hű tükrö a mindennapi élet megnyilvánulása azon szólásmódokban, miket fentebb jegyeztünk fel. Miként a lenyugvó nyári nap visszajáró sugarai más színt kölcsönöznek a világ térségének és keletkezik belőle az esti hangulat, épp úgy a háboru alatt az embervilágban meggyökerezett világnézet ereje is más eszmei körbe fonta az emberiség óriási hányadát, hol az én, az egyéni érvényesülés és boldogulás tartja lekötöttségben az erőket és színezi az embervilág karakterének esti csöndjét.

Igen... igen... az embervilág hanyatló tisztességérzetének esti hangulatában járunk. Olyan ez az esti hangulat, mint a tikkasztó nyári nap estendje, melynek levegőjét a pocsoló és asszódo mocsarak miasmái töltik meg, ami fertőzi a gondolatot és cselekvést s önkéntelenül is odatapasztja a lélek szárnyalását a pocsolóhoz és nem engedi átszeli a miasmás levegőt. Odatapasztunk valamennyien, ott vergődünk lefogva mindentől, ami csak földiség.

Az embervilág tehát fetreng és a fetrengésében huzsa és nyussa egymást, kit szírájától, kit becsületétől foszt meg s dob prédául a kár-

Jorga kijelentései, máskülönbön akár mennyire szokatlanok és örvendetesek is, ugyanannyira maguktól értődő természetességűek. Az államnak, ha békés létét és haladó fennállását biztosítani akarja, előbb-utóbb az ő kijelentéseiben foglalt elveket kell magáévá tenni. Ez az igazi politikai modernség követelménye általában is. Megfélemlítésekkel, rendszabályokkal lehet ideig-óráig egy kormányt látszólagos rendet teremteni, de mindez az így fékentartott erőknél hasznos, az állam javára való beállítását nem biztosítja.

Már pedig a mai haladó, fokozott élénkességű világversenyben egy állam az ő gazdasági és kulturális erőtegyezőinek ekkora tekintélyes részét huzamosan, saját kára nélkül, nem nélkülözheti. Sem Románia, sem más állam. Ezért kell, ha valamivel később, ha előbb, az ország minden okos politikusának a Jorga által hangsúlyozott felfogást magáévá tennie és követnie.

örvendezőknél. Ha elhaladok a gyötrődő világtömeg mellett s a chaotikus lárma elől bevattázom is füleimet, mégis meghallom az emberek nyöszörgését, érzem a felsikongó fájdalmat — önkéntelenül is kérdelem magamtól, hogy miért az őrvongás, miért az a mély fájdalom, ami az embervilágot átjárja, s amilyen önkéntelenül jön a kérdés, épp olyan önkéntelenül jön a felelet: csak azért, hogy nekem legyen és neked ne maradjon. Ez a XX-ik század tantétele.

Szánom e sereget! Sajnálom, mert az egyéni utakon nem található boldogulását, mert amíg nem szabja egyéni életrendjét egy egészséges közület szelleméhez, nincs és nem is lehet jövője s csak rothadt az élet. Egy mély gondolkodó fő mondotta: csak az önzőnek nincs vigasztalása a földön és ma önző mindenki; miképpen is legyen nyugodtság és megelégedés a föld sugaiban? A föld szellemének megújulásától várja mindenki a köznyugalmat, de ez nem ujlhat meg mindaddig, míg az egyének nem számolnak a világot átfogó nyavalyával s következésképp a tömeg a haladás és fejlődés ösztönös utjaira nem lép.

Kereshetjük untalan az egyén anyagi és szellemi javait, fürödhetünk az anyagi jólét bőségében, mind hiába való, mert ha a világgörnyezet tisztasága és épsége, egészséges volta hiányzik, nem jöhet az egyén boldogulása se, hisz bármennyire óhajtjuk a világ javait összekaparni, az óhajítás elé vág a romlott világazellem s ösztöri a szándékot és cselekvési lehetőséget is.

Nem lehet tehát egyéni boldogulás ott, hol a közszellem korrupt és a közélet elhanyagolt. Az egészséges közszellem adja a néptömegek nyugodtságát s az erős közület kölcsönzi kulturai és gazdasági előgördülését. Szakítanunk kell tehát az egyéni kultusszal s alá kell rendelnünk éntünk mai tantételeit az egyetemeség egészséges szilárdulására ható tényezőknél, hogy előállhasson az erős közület, az erős közülettel az erős államiság.

Valamiképp új országterületek alakultak a

csataterék véreinek párolgásai közül s a fajok harcának romjaiból, épp úgy kell kialakulnia a nagy világtársadalom egészséges képének is. Míg amasz harcból és vérből született, addig ennek az élet igazságából kell származnia és pedig abból az egyik igazságból, amit évszázados példaszó suhogtat végig az embervilágon: amit nem kívánsz magadnak, ne tedd azt másnak se. Az erős közülethez ez az első lépés. Hiszük, hogy sokan megszedülnek az első lépések megtétele alatt, mint a hosszas betegségéből felkelt lábbadozó, amint ágya előtt az első lépéseket leméri, de csak egy lépést kell tennie az ember millióknak, a másik már jönni fog, mert az emberi élet fenéséges célja már bevetítette sugarait a szomjazó lélekbe és megéjtette az életigazságok gyönyörét, minél vigasztalóbb, felemelőbb és boldogítóbb nincs a világon és higgyétek el, hogy senki se fogja eszerben hagyni az igazságot többé az élet moeskiért és gyalázatáért. Sürgessétek azért az embervilág becsületos jövőjét, az erős közületet.

## Ujabb tavaszi levél.

Kedves barátom!

Mult levelemben ígértem, hogy megint felkereslek soraimmal s írok valamit a lányokról. Csak ez éppen olyan, mint mikor egy földesur és egy szegény ember irnak a kenyérről, természetesen, hogy két nagyon különböző irás lesz az. Éppen így vagyunk a lányokkal. Én — fájdalom — nem vagyok földesur, ezért ne is várd tőlem valami mély problémának a megoldását, inkább csak tapogatózunk a — felszínen. Ami a divatot illeti, ma már a lányok hat éves kortól kezdve fel egészen a tanítónőkhöz, sőt még azon is túl a kor legvégső határáig, — minden körülmények közt — kivágják magukat, pedig egy-egy jobban tenné — ha zavarban maradna...

Igaz, most jut eszembe, van itt egy rendezet, hogy a tizennyolc éves aluli lányoknak nem szabad az utcán 9 óra után járni. Ez már igazán nem volt szép az illetékes hatóságtól, már most ezeken a szép langyos tavaszi estéken mit fognak csinálni otthon azok a szegény tizennyolc éves — felüli lányok...

Ellenben hagyjuk már a lányokat, mert azokkal pár percig foglalkozni épp elég még — papiroson is. Most vasárnap volt a kongregánistáknak egy műsoros estéje; arról szeretnék neked egy pár szót írni. Az előadás nem volt egeverő (nem is vagyok hivatott arról írni), hanem a közönség az elég kicsi volt. Igaz, hogy azon este „ment egy szenzációs filmeláger“, valószínű, a sablonos, haját tépő megsalt férjjel, a lehetetlenül nagy szemű bűnös aszonnyal, és egy ugy nevezett undorodásig „szép fiával...“ (na de a végén aztán minden olyan megnyugtatóan rendező jón) s az is igaz, hogy olyan kényelmes a mozi, gondolkodni sem kell erősen, s ha egy kicsi szerencséje van az embernek, „olyan jó puha a keze a szomszédjának“, na aztán az a kellemes félhomály, mely néha mint a novellákban — illatos is; míg egy másik estén, hát ott sem feltétlenül szükséges gondolkodni, de illik legalább olyan képet vágni, mintha az illető gondolkozna, de úgy látszik, némelyeknek még ez is nehézségre esik...

Pedig bizony egy-egy cél érdekében, ha azon a színpadon egyebet sem csinálnának, csak a függőnyt minden két percben fel és leengednék, úgy is el kellene menni.

Engedd meg, hogy még egy esetet mondjak el. Te mint jó pennáju ember csinálhatsz majd egy nagyobb elbenzélést azoknak, akik a szegénységet csak a „lóversenyen leégett“ írók

műveiből ismerik. Az eset ez: Egy üzletben voltam, egyszer csak bejön két kicsi gyermek. A nagyobbik lány, a kisebbik pedig fiú volt. Tudod, olyan szép szomorú szemű gyermekek voltak. Valami ruhafélében vagy tizenöt üveget hoztak, hogy adják el. Történetesen: Üvegre szükség nem volt. Mikor ezt megtudták, a szájuk egy kissé ijedősebbre, a szemük egy kicsit szomorubbra vált s meghallottam, amikor mentek ki, hogy a nyolc éves lány az öcsének olyan hangon, amire jelzót kapni nem lehet, azt mondta, hogy: „Na, ma megint nem vacsorázunk...” Csendesesen tovább mentek, s az üvegek szomorúan csörömpöltek a rongyos kendőben. Így volt.

Szeretnék még írni valamit a pletykáról, arról a beteges gyönyörűről, amit az idéz elő, ha másról rosszat mondhatunk, de erről majd máskor. Addig is ölel: To—dor.

## Körcölésök.

### A bikavételről.

Kebeledön föl igyenössen Etédnek tartottunk. Odaérkezve bika után láttunk. Némöt bika vót eladó kettő-három is, de nekünk magyar fajta kellett vóna.

— Hát immá' micsinálunk? — kérdöm a komától.

— Én má' többet egy toppantást se mo-nyók; a patkóm félig evásott, a másik fele kell visszafelé.

— Nem bánom, lögyön igaza. — S ahajt meghálánk s röggel, a hajnalcsillag világánál kijöttünk a Pöszönte tetőig, ott balra kanyarodtunk s nekitértünk Firtosszöginek. Mikor a faluba értünk, a falu végén kérdezősködni kezünk a bika felől. Avval utasítottak el, hogy a három eszten-dőt kiszögát községi bika eladó, csak öt eszten-dős, hátha megtalálna münköt. Ehejt nem messze Kerestajnál van.

Bémöntünk Kerestajhoz, megkérdeztük ren-dősen s emondottuk, hogy mi járásbéliak vagyunk.

— Jól van — mongya — a bika eladó s ha vővő szándékuk van, nézzék meg s ha meg-talál, gyűlést hivatok s megégyezünk...

Elig töttem a szömmöt a bikára, má' tut-tam, hogy a bika a mlénk lössz. De a koma azért kivizsgálta mindön szöre-szálát. Én is megnéztem az állását s miután láttam, hogy a háta igyenössen, a hátusó lábak fődik az esőt, a lapockák széj-jősek, a mejje is az, a lepönyéje nagy, a szöre szürkés, nem tulenyésztött s nem könnyős, ha-nem edzött, erős állat; a lábak erősek, a feje bikás, szöme ókuláros — megkérdeztém Kerestajt:

— Hol születött a bika, él-é még az anyja s van-é testvére s utógyya?

Kerestaj emondotta, hogy nálla születött, hogy él még az anyja s hogy van testvére is s fija is. Megnéztük s úgy láttuk, hogy mindégyik-nek egyforma állása van.

— Még csak egy van hátra: a téjtükör s ha az is megfelelő, akkor én is szölök.

— Hát a' mija, tám a téjnak?

— Eszt én is csak mostanában tanótam. Ha a téjtükör széjjős háromszög, akkor kicsi csipor kell a téjnek... S ha az apának, vagy az anyának jó tejelő az előde, ezt a tulajdonságot az utódok is öröklök.

Osztán megvizsgátuk a tehenállománf. Én a tükörből olvastam ki, hogy mennyi tejet ad s mikor Kerestajt megkérdeztük, ő is úgy mondotta. A koma szöme-szája tátva maratt a csudálkozás-tól s megkérdezte töllem:

— Hát te ezökt hol tanótd?

— A gazdasági könyvekből. Ott vannak a gazdaköri könyvtárban. Mig kietök filkőznak, én azokat olvasgatom. A tapasztalat is sokat ér, de egy embőr mindönt ki nem tapasztalhat. A köny-vek sok embőr tapasztalattját összeszedik...

Kerestaj bikabizoccsági gyűlést hivatott s 5000 pengőben megégyeztünk. A gyűlésön szó esött sok egyetmásról. Ok dicsértek mindönt, ami az övéké, mü hagattuk egy darabig; eecör a koma belékottyant:

— El is hinnék mindönt, ha látnám — monta.

— Hát én szivesön látom kietökt, maragy-gyanak itt s tapasztaljanak ki mindönt — monta a gazda. — Hónap vasárnap, templomba mönyünk; este egyetbál lösz, megnézük azt es. Ha a bálba kifáradnak, a bíró kirendöli az esküttet s a két pógárt bikahajtani, hogy egy darabig elkisér-jék kietökt.

Erre a biztatásra ott maradánk. (Négyszöm között lögyön mondvá, én a nép lelkit s müvel-

cségit két helyön szeretöm megüsmerei: a temp-lomban s a táncterömben. Ha látom, hogy imád-kozik s hogy mulat, mindönt tudok.)

Vasárnap délelött templomba möntünk. A templom amijjen kicsi, ojjan érdekök.

— Mikor építöttek — kérdöm Kerestajt.

— A tudórok mondása szörént ezelőtt decás esztendővel s kéccázötven esztendővel ezelőtt még hün-ul írta belé Muzsnai György, hogy: „Csak egy az Isten”, — ami bizonság amellelt, hogy Attila onokái vónánk...

Megszóllott az orgona. „Dicsér téged tel-jes szívem” címü zooltárt énekölték szépon, simán s két szólamon. A koma nekilekesödött, belévá-gott az első szólamba, én is belé a székhundába s lelki gyönyörűséggel vögyitöttük énekünköt a többi közi...

A templomból kijövet nézőgettük a fiatalokot. — Ládd koma, itt es ojjan iszli pizzli sap-kák vannak, mint nálunk, a fejjérnép fiatalja itt es úgy kikobátosodott, mint nálunk...

— Láttam én itt mást es — s nem vetök belé öt esztendöt, lösz még másképpen es, met nézze meg csak: mest'uramnak s a fjinak mij-jen szép posztó gunyája van! — s ha ő vissza-tért az ősi viselethöz, a többi szégyölletibe is le-rajka a fosztaragot. Nézze csak, tova mijjen szép szörezöttes szoknyák vannak — s lösz báránbör sapka es, csak ereszkögyék a báránbör ára...

Este a bálba kövöztünk. A szindarabból Zeiga cigánt atták elé.

Eléadás végén, mikor kibuttak a cigánbör-ből, megéjőntük a cigán familiát; a familia meg a mestört, a legényök a vállakra emelték, éjőntötek, asztalhoz ütették s megvendéglötek. Münköt is aharré hittak s ott üsmereködnék meg a mestörrel is.

A szomszéd terömben az Antibá bandája dögozott. A kicsi bor mijánn, ami bennem vót,

## HIREK.

Április 23.

### Tavaszi induló.

Két ingemnek egy hibája:  
Egyiken sinos évek óta  
A másiknak ujjapárja.

Egyéb ruhám folt a föltra.  
A kalapom karimátlan  
S cipöm tatóg kutyamódra.

A lakásom sem hibátlan;  
Hagymakosztón úgy teleltem  
Ki egy bedült kalibában.

S már hagymám is mind felettem —  
Nincs más, csak egy kis puliszkám  
S fogvasító óeska kedvem.

De így se baj! Odakint, lám  
Zöldül a fű, s fog akadni  
Szállást adó bokor is tán!

S ha fű söldül: áll a lakzi;  
S ki az égi madarakra  
Gondol — nem fog veszni hagyni.

Sorsosaim búz csapatja,  
Gyerünk hst, — míg tart ez éra —  
Vonuljunk ki a szabadba

Nyaralni a friss parára!... Farozády.

**Igazságügyi kinevezések és áthelyezések.** A „Monitorul Oficial” egyik utóbbi száma a következő minket érdeklő igazságügyi kinevezéseket és áthelyezéseket közli: Szabó Alajos székelyudvarhelyi kir. törvényszéki elnö-köt Beszterczére helyezték át. Helyébe az itteni törvényszék elnökévé: Popu Victor szászvárosi ügyvédet nevezték ki. Áthelyezték Székely Ferencz jarasbíró is Erdődre (Szatmár-m.) Ugyanide tör-vényszéki bírónak áthelyezték: Gheorghiu T. Demeter abrudbányai és Horváth Dezső brassói bírónak.

**Számvevőségi kinevezések.** A belügyi kormány az ujonnan szervezett vármegyei szám-vevőség főnökévé Székelyudvarhelyre: Cozma Ala-dárt, számvevőségi tisztviselőkké: Kovács Istvánt, Gálfalvy Gézát, Szöcs Tibort, Kenyeres Lászlót és ifj. Duka Andrást nevezte ki.

**A kongregációs estélyen,** melyet folyó hó 17-ikén, a román kath. főgimnázium torna-csarnokában szegény tanulók javára rendeztek, — a nemes cél dacára — szokatlanul kis számu közönség vett részt. Ennek egyik oka bizonyára az egyidejűleg megszerezhető egyéb szórakozások-ban (mozielőadás stb.) és az idáig tartott ha-sonló műkedvelői előadások tulnag számában keresendő. A szereplők mindezek dacára, nagy buzgósággal igyekeztek feladatukat megoldani.

a lábam figurára állott. Átalomtünk a „táncoló házba”. Eppen a csördögölöt húzták. Hajítottam is két-három figurát, de megszuszogóssottam tőle. Azután a koma szökmödött neki, s úgy kirugta a „ludláb”-at s a „diszayebör”-t, hogy a csizmája sarka is leesött. Utána a hejbéliek:

Ambrus, Bíró, Kerestaj,  
Falóp, Pálfi és Rafaj;  
Patakfall s a többi...  
Gyönyörűség vót nézni...

Hétfön röggel fölszöröltük kötéllel a bikát s a hütössel s a két pógárral, — akiköt az elől-járság rendölt ki, hogy segítessenek — elindul-tunk. Kerestaj is jött, met ő üsmerte a bika szokását.

Kebeledpatakáig rendősen möntünk s be-szélgettünk. Eppen megakartuk köszönni a se-giccséggöt, amikor előlükkeant a fordulóból egy mo-tor, elkezdött füstölni s pöfögai... Megjedött ettől a bika, kiszökött az utról a pallagra s mire észrevödtük a dögot, a motor effüstött, a bika eszabadutt; a két pógár s a hütös odalött, mint a kánfor; hárman maratunk: Kerestaj, a koma s én...

— Hol a pistaj Kerestaj? Ne féjj, kerüjj hátul s fogd meg a kötelet...

Honnét jöhet ez a hang, mikor hármonkon küjel sönkít se látok?

Tekéntöttem a hang irányába s ott láttam az egörfa ágai köztöt a hütöst rözögye... Onét mondogatta: „Be jó vóna egy pistaj, ne hadd fiam: Kerestaj...”

A bika már messze járt, csak a szomazéd falunál foghattuk el. Onét az Avas tető felé for-dítottuk a komával s Kerestajtól ebucussztunk.

Ha a virgulásköt s a punktumokot förakja, akkor a Szörkesztö urat az Avas tetőröl is tisz-tölöm, amíg élök, én: Kurta Gábé.

Az „Ave Maria-t, a leányok és fiuk kara, egy másik kedves dalt a fiuk vegyes kara, kellemesen, a hozzáértő betanítást bizonyítóan adta elő. Bíró Lajos III. o. gimn. tanuló hatással, lelkesen szavalt. Az előadott klasszikus tárgy szinműben különösen Magyar Erzsébet tett újabb bizony-ságot már előnyösen ismert színjátszó képességeiről. Hozzá méltó jók voltak: Papp Margitka, Maráth Bözsi, Tomcsa Klementin, Lőrincz Ber-tuska, Szenkovics Erzsike, Kabdebó Sándor és Winter Pál is. — Ezzel kapcsolatban a rendező-ség az alábbi köszönetnyilvánító sorok közlésére kért fel: A kongregáció estélyén felülfizettek: Mailáth püspök 100 L, Bordás István, Bordás Istvánné, Csiky Péter, Gábor Gyula 20—20 L, Crăciun György, Tamás Lajos 10—10 L, Tomcsa Sándor 8 L., N. N. 1 L. Fogadják a szegény tanulók hálás köszönetét! De a legnagyobb hála és elismerés Spanyár Pál főgimn. tanár urat illeti, aki fáradságot nem ismerő buzgósággal és sziveséggel festette meg a szép díszleteket, melyek szépségükkel nagyban hozzájárultak az előadás sikeréhez. A kongregáció övkönyve há-lásan örzi meg jószágának emléket. Hálás köszö-net illeti Barabás Márton káponlnásfalvi, Péter János lövétei plebános urat és Márton János zetelaki jegyző urat, akik a szinpadhoz deszká-kat gyűjtöttek nemes adakozóktól. Isten fizesse meg mindnyájuknak, ugy a gyűjtöknek, mint az adakozóknak!

**Tisztviselők utazási igazolványai.** A vármegye alispánjának közlése szerint, a cluji (kolozsvári) belügyi vezérigazgatóság 6472—1921. sz. rendelete értelmében az összes közszolgálat-ban álló tisztviselők 50% kedvezmény melletti utazási igazolványainak érvényessége f. évi má-jus 31-éig meghosszabbítást nyert.

**Református egyházi estély.** Mint érte-sülünk, Ravasz László ref. püspökhelyettes közre-működésével nagy műsoros estély van készülőben. Az engedélyezése iránt a kérés beadatott s ameny-nyiben az engedély megérkezik, az estély pün-köd másodnapján, május 16-án lesz megtartva.

**Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, akik szeretett édes anyánk, id. Kun Lászlóné elhunytával részvétükkel bánatunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket. Székelyudvar-hely, 1921. április 21. A gyászó család.

**Tisztviselők, közalkalmazottak könyha-kertészetük és házépítési célra alkalmas tisztviselő-télel terület megnyerése** érdekében április 24 én d. u. 3 órakor a vármegyei háza nagytermé-ben gyűlést tartanak, melyre a városon lakó ösz-szes tisztviselőket, közalkalmazottakat és nyugdí-jasokat ez uton is meghívja az *Előkészítő Bizottság*.

**Talált pénz.** F. hó 19 ikén, kedden a helybeli ócska-piacon Man Miklós rendőr 2000 korona összegű lebélyezett magyar koronapénzt talált. Magát igazolni tudó tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

**Cement a város részére.** Szibián György polgármester a mult napokban Tordán járt, hol a város megrongálódott utjainak és hidjainak javítására 3 vagon cementet vásárolt. Mihelyt a cement a városba megérkezik, a javítási munkálatokat azonnal meg fogják kezdeni.

**A „Napkelet“ április 15-iki száma** talán a legerősebb a népszerű folyóirat eddig megjelent számai között. *Barta Lajos* a művészet új irányairól irt hatalmas cikket, *Zágoni István* „Habsburg pucos ma és 400 év előtt“ címen irt aktuális és érdekes tanulmányt. *Ligeti Ernő*, *Sándor Imre* erős novellákkal, *Oskár Károly* kis drámával szerepelnek. *Járosovics László* Ferenc kultuszáról, *Káddár Imre* Zsolt Béláról irtak átfogó tanulmányt. *Déry Tibor* rendkívül érdekesnek ígérkező új regényt kezdett a folyóiratban. Ezenkívül számos cikk, vers, jegyzet és a népszerű „Külföldi Szemle“ élénkíti a pompás kiállítású lapot.

**A róm. kath. főgimn. tanártestülete** május 7-én magas erkölcsi és irodalmi színvonalu dalestélyt rendez, melyre ez utón hívja fel a közönség figyelmét. Az estély műsorát, valamint a helyárak és egyéb, az estélyre vonatkozó felvilágosítást jövő számunkban közöljük.

**Gazdaköri gyűlés.** A szombatfalvi gazdakör folyó évi május hó 1-én d. u. 2 órakor a róm. kath. iskola helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a gazdakör tagjai ez uton hivatnak meg. Tárgy: a község gazdasági ügyeinek és a földműves szövetség leiratainak tárgyalása. *Gellérd Lajos*, gazdaköri elnök.

**A hadiövezetek kapják a segélyt férjhezmenetelük esetén is.** A nyugdíjtörvény újabb intézkedése értelmében a hadiövezetek férjhezmenetelük után is továbbra kapják nyugdíjukat és az csak haláluk esetén szűnik meg.

**Részvét-köszönet.** A családunk feje, *Hámm János* elhunyt alkalmával meggyilánult szíves részvétért hálás köszönetet mondunk. *A gyászoló család.*

**A postacsomagok** a postafőnökség közlése szerint, folyó hó 21 ikétől kezdve értékbevallással adhatók fel. Vagyis a posta elveszés esetére a csomagért szavatol és a bevallott értéket megfizeti.

**Med. univ. dr. Vánky Kálmán** orvos és dr. Vánky Kálmánné dr. Paskusz Ilona nő- és gyermekorvos orvosi rendelőjüket Kossuth-utca 28. sz. alá helyezték át.

**Színészet városunkban.** Ungvári Miklós, az ujonnan koncessziót kapott staggione-szintársulat igazgatója bevonulásának előkészítése ügyében néhány nappal ezelőtt városunkban járt. E célból a hatóságál játszási engedélyét bemutatta. Városunkban december, január és február hónapokban szándékozik előadásokat tartani. Ungvári, aki már a temesvári színházat is megkapta volt s annak átvételét csak a színházi épület leégése gátolta meg, bizonyára alkalmas egyéniség arra, hogy a város műkedvelő közönsége a legnagyobb várakozást táplálja itteni működésével szemben. Hogy ezt valóban ki is elégítse, arról önálló zenekarral működő, kiváló operette és dráma-játszó személyzete fog gondoskodni. Megelőzőleg még Fehér Imre ismert szintársulata fog itt az ősz folyamán előadásokat tartani, mely bizonyára szintén magas nivóju szórakozásban fogja közönségünket részesíteni.

**Munkások figyelmébe.** A marosvásárhelyi „Székely Föld“ közli a következő hirt: A brassói hatósági munkaközvetítő hivatal arról győződött meg, hogy Marostorda, Csik, Udvarhely és Háromszék vármegyéből sok munkás megy Brassóba, abban a hiszemben, hogy ott biztosan munkát fog találni. Pár napi költség s ott tartózkodásuk után — munkahiány miatt — kénytelenek hazautazni, némelyike pedig Ó-Romániában próbál szerencsét. Hogy a hiába való sok kiadástól és fölösleges fáradságtól a munkások megkíméltesse, figyelmüket a következőkre hívjuk fel: Azok a munkások, kik Brassóban akarnak dolgot keresni, odautazásuk előtt irásban forduljanak a hatósági munkaközvetítőhöz (Hirsch-

ler-utca 26.) és csak azután induljanak el, ha már a hivatal a helyet biztosította. Aki pedig Bukareatban, vagy más ó-romániai városban kíván dolgozni, — elutazása előtt — forduljon a következő címhez: „Dsale Domnului Stanescu Directorul placuit din Minister Bucuresti.“

**Kéregető menhelyes gyermekek.** Több-ször előfordult, hogy az állami menhelybe tartozó gyermekek, olykor a gondozó szülők tudtával, vagy elnézése mellett, egyeseknél kéregettek. Erről a rendőrség is tudomást szerzett és a közönség figyelmét ez uton is arra hívja fel, hogy ilyen esetben a gondozó szülők nevét megtudva, azt a rendőrségen jelentse fel, hogy az tőlük a gyermeket elvethesse, mert a gondozói hivatással ellenkezik, hogy gyermekeket koldulásra neveljenek.

**A helybelli fodrásmesterek** tisztelettel hozzák tudomására a közönségnek, hogy mivel március 15-től szeptember 15-ig az estélyi zárórát egy órával megajnyították, ezzel szemben, tekintettel az alkalmazottakra, május 1-től szeptember 1-ig vasárnap üzleteiket egész nap zárva tartják.

## KÖZGAZDASÁG.

### Gazdasági előadások a vármegyében.

A földműves szövetség a folyó év tavaszán a vármegye területén az alábbi tervszerint határjárással egybekötött gazdasági szaktanácsokat rendez és a tanítások megtartására gyakorlati gazdákat küldött ki. A gazdasági szaktanácsok sorrendje a következő:

1921. május 29-én: 1. Székelykeresztúron. Előadó: Nagy Lajos. Ide csatlakoznak: Rugonfalva, Ujszékely, Betfalva, Fiafalva, Boldogfalva községek gazdakörei. 2. Székelyudvarhely—Szombatfalván. Előadó: Soó István. Csatlakoznak: Kadicsfalva, Betlenfalva, Lengyelfalva, Farcád, Sükő községek gazdakörei. 3. Fenyédén. Előadó: Vajna Antal. Csatlakoznak: a máréfalvi, keményfalvi gazdakörök. 4. Parajdon. Előadó: Biró Sándor Felsőősfalváról. Csatlakoznak: az alsó- és felső sófalvi gazdakörök. 5. Homoródszentmártonban. Előadó: Jobb Dénes. Csatlakoznak: Kénos, Recsenyéd Abásfalva, Lókod községi gazdakörök.

1921. június hó 5-én: 1. Bögözön. Előadó: Miklósi Károly. Csatlakoznak: Agyagfalva, Magyáros, Ócfalva, Mátisfalva, Décsfalva gazdakörei. 2. Siménfalván. Előadó: Benedekfi Sándor. Csatlakoznak: Kis- és Nagykedo, Medesér, Szentmiklós, Kadács gazdakörei. 3. Szentléleken. Előadó: Varró Elek. Csatlakoznak: Kecskisfalud, Bogárfalva, Farkaslaka, Nyikómalomfalva gazdakörei. 4. Etédén. Előadó: Gagy Lajos. Csatlakoznak: Siklód, Kúsmód községi gazdakörök. 5. Olaszteleken. Előadó: Biró István tanár. Csatlakoznak: Bardos, Vargyas, Száldobos, Füle községek gazdakörei.

1921. június hó 12-én: 1. Kobátfalván. Előadó: Elek Dénes idős. Csatlakoznak: Szent Mihály, Csehófalva, Tarcasfalva és Bencéd községek gazdakörei. 2. Lovétén. Előadó: Csiki Ambrus. Csatlakoznak: az almási gazdakör. 3. Homoródszentpálon. Előadó: Máté Mózes. Csatlakoznak: Városfalva, Bágy, Jánosfalva, Szentpéter községek gazdakörei. 4. Szentkirályon. Előadó: Gál Sándor. Csatlakoznak: Tibód, Oroszhegy, Fancsal, Szenttamás, Ülke községek gazdakörei. 5. Bözödön. Előadó: Török Ferenc. Csatlakoznak: Bözödujfalu és Kőröspatak községek gazdakörei.

1921. június hó 19-én: 1. Zetelakán. Előadó: Szakács Péter. Csatlakoznak: a küküllőmennyfalvi gazdakör. 2. Szentgyházasaluban. Előadó: Péter János. Csatlakoznak: a kápolnásfalvi gazdakör. 3. Kányadon. Előadó: Balácsi Sándor. Csatlakoznak: Miklósfalva, Szentlászló, Petek, Ábránfalva, Jásfalva, Ége, Dálya községek gazdakörei. 4. Székelyderzsén. Előadó: Bedő Miklós. Csatlakoznak: a székelymuzsnai gazdakör. 5. Oklándon. Előadó: Ürmösi József. Csatlakoznak: Karácsonyfalva és Ujfalu gazdakörei. 6. Vágáson. Előadó: Balácsi Dénes. Csatlakoznak: Béta és Dobó gazdakörei.

1921. június hó 26-án: 1. Patakfalván. Előadó: Veress Dónát. Csatlakoznak: Árvátfalva, Ábránfalva, Kénos, Telekfalva községek gazdakörei. 2. Énlakán. Előadó: Gyárfás Pál dr. Csatlakoznak: Firtosvárátja, Martonos községek gazdakörei. 3. Gyepesen. Előadó: Gellért Lajos. Csatlakoznak: a remetei gazdakör. 4. Korondon. Előadó: Hetsor Kálmán. Csatlakoznak: Atyha község

gazdakörei. 5. Véczkén. Előadó: dr. Dameter Lőrinc. Csatlakoznak: Székelyszállás, Zsákod, Csób, Bördös, Rava községek gazdakörei. 6. Szentábrahámon. Előadó: Gyarmathy Lajos. Csatlakoznak: Csekefalva, Gagy, Kis-solyos, Magyarandrásfalva községek gazdakörei. 7. Homoródkeményfalva. Előadó: Barabás András. Csatlakoznak: Abásfalva község gazdakörei.

A népnek élelmezési gabonával való ellátása sorra került, mennyiben a közlelmezési hivatal a Földműves Szövetség vezetőségének meghallgatásával s véleményének bekérésével a községi gazdaköröknek nagyobb mennyiségű busát és tengerit szerzett be s bocsátott rendelkezésére. A szövetség a gazdakörököt a vármegye területére kiterjedőleg már felhívta az igényelt mennyiség bejelentésére s a bejelentések sorrendje szerint minden község hozzájut az élelmezési gabonához. A gazdaköri elnökök gyűjtsék be az igényelt gabona árát, hogy amikor a szövetség küldönce jelentkezik — az átadás és átvétel 12 óra alatt lebonyolítható legyen.

A mezőgazdasági árucarnok részjegyzési iverinek beküldési határideje: április 30.

Eladásra várnak Ugron Zoltán birtokosnál Fiafalván erdélyi fehér bika és mongolica kan több darab, Vajna Antal gazdatisztnél Székelyudvarhelyen egy darab két éves erdélyi fehér bika, továbbá Demeter József felsőboldogfalvi gazdánál egy darab 8 hónapos mongolica kan. Értesíti továbbá a szövetség a gazdakörököt, hogy dohány és gyufáért a városba ne jöjjenek be, mert jelenleg nem található. A szövetség a gazdakör részére heremagot vesz át.

### A szerkesztő üzenetei.

— Kériratoknak sem megőrzésére, sem visszaküldésére nem vállalkozhatunk. Szerkesztőnk rendszerint a szerkesztőségben található kedden, pénteken és szombaton a délelőtti folyamán, csütörtökön és pénteken d. u. 3-4 óra között —

A. M. A. (Helyt.) Ujabb küldeményét egyelőre köszönettel nyugtázzuk. Részletes véleményt néhány napon belül levélben küldünk. Az irások átadását mostanig szerkesztőnk több napi távolléte és az ezzel kapcsolatban előállott munkaterhelés akadályozta. — B. P. (Ége.) A beküldött irás csak mint nyilatkoztató közlemény lenne közölhető. Ennek feltételeit kiadóhivatalunk külön levélben közli. — S. Á. (Agostonfalva) Szentgyörgynapi versét, melyet formailag is, tartalmilag is egyik legeredettebb dolognak tartunk — utólagos beleegyezése rományében — elküldöttük B. M. részére a „Z. Idő“-ben való közlés céljából. Ott bizonyára hatásosabban fog érvényesülni.

Kiadó: a Könyvnyomda R.-t. Odorheiu (Székelyudvarhely)  
Cenzurat: C. T. Sírcs.

### Kaszáló, szántó, gyümölcsös

a városban, **Kuvarkertben**, gyümölcsös megőrzéséért részesedésre, részbeni művelésre azonnali bevetésre vállalkozóknak kiadó.

**Homoród-fürdőre** keresek egy nyugdíjas, családost, kevés munkáért, kevés fizetést-igénylő felügyelőt, lehetőleg azonnali belépésre. Fizetési igényt tartalmazó írásbeli — vagy szóbeli — ajánlatok intézendők: Nagy-solyosi **Koncz Ármán**.

Azonnali belépésre **erdőkezelői, raktárnoki vagy felügyelői állást** keresek a legkisebb kezdő-fizetéssel; anyagi felelősség mellett Székelyudvarhelyen. Ugyanott saját lakásom. Magyar, román nyelvet tökéletesen birom. Bővebbet: dr. Borosnyay Pál ügyvéd urnál.

**Eladó ház.** Str. Mihai Viteazul (Király-utca) 15. Értékesni lehet: Király-u. 24. alatt.

## Figyelem!

Nagymennyiségű, olcsó jóminőségű bécsi áru érkezett, u. m.: batiztok, grenadinok, moll és zefírek, vásznak, delinek, kartonok, glottok, jóminőségű cérnák minden számban, kész kis gyermekruhák, kötények és férfi munkáingek, férfi-, női- és gyermekharisnyák, hajdiszek és piperecikkek nagy választékban.

Kérjük a tisztelt közönséget, raktárunkat vételkötelezettség nélkül megtekinteni szíveskedjék.

Szolgálatra készen, ajánlva magunkat, tisztelettel:

**Szabados, Kovács és Boldizsár.**

